

Forsand skule

-der læring og trivsel går hand i hand

2019-2020

Plan for trygt og godt skudemiljø

Denne planen viser korleis Forsand skule skal skape eit trygt og godt skudemiljø. Det er eit levande dokument som stadig kan utviklast til det betre. Planen skal vere enkel å forstå for elevar, føresette og tilsette ved skulen.

Forsand kommune

-Kommunen som vågar!

Innhald

Plan for trygt og godt skudemiljø

1. Forord	s. 2
2. Førebyggjande arbeid og lovverket	s. 3
2.1 Opplæringslovas generelle krav § 9a-1	s. 3
2.2 Opplæringslova § 9a-2, retten til eit trygt og godt skudemiljø.	s. 3
2.3 Opplæringslova § 9a-3, nulltoleranse og systematisk arbeid.	s. 3
2.4 Opplæringslova §9a-4, aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt miljø.	s. 3
2.5 Opplæringslova §9a-5, Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev	s. 4
3. Skudemiljøarbeid	s. 4
3.1 Klasserommets	s. 4
3.2 SFO og leksehjelp	s. 4
4. Mobbesaker	s. 5
4.1 Rutinar som kan avdekkje mobbing	s. 5
4.2 Ansvar og meldeplikt	s. 5
4.3 Prosedyrar ved mobbesaker	s. 6
4.4 Rutinar for å sikre god dokumentasjon	s. 7
5. Oppsummering og avslutning	s. 8
Vedlegg 1: Årshjul og idébank for psykososialt miljø	s. 9
Småskulen	s. 9-11
Mellomtrinnet	s. 12-14
Ungdomstrinnet	s. 15-17
Heile skulen	s. 17

Plan for trygt og godt skudemiljø

1. Forord

Skulen arbeider kontinuerleg for å fremje eit godt arbeids- og læringsmiljø for elevane. Det psykososiale miljøet ved skulen har innverknad på korleis barn/ungdom og vaksne i skulen opplever kvardagen, og alle skular skal ha ein plan for dette arbeidet. Målsetjinga er å styrkje det sosiale miljøet i skulen og på den måten betre skulekvardagen for elevane. Dette skal gjerast ved miljøarbeid som skal sikre eit trygt og godt læringsmiljø den einskilde elev. Samstundes skal ein arbeide aktivt for å sikre elevar med særskilde sosiale og/eller faglege behov ein trygg og god skuledag.

Forsand skule sin visjon er:

Forsand skule – der læring og trivsel går hand i hand.

2. Førebyggjande arbeid og lovverket

Elevane sitt skudemiljø slik det blir omtalt i **opplæringslova kapittel 9a.**

2.1 § 9a-1 Generelle krav

«Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring».

Hovudmålsetjingane er:

- Å redusere eksisterande vanskår med mobbing
- Å førebyggje mobbing og skape eit trygt og godt læringsmiljø for alle

2.2 Opplæringslova § 9a-2, retten til eit trygt og godt skudemiljø.

«Alle elevar har rett til eit trygt og godt skudemiljø som fremjar helse, trivsel og læring».

Skudemiljø famnar både det fysiske og det psykososiale miljøet. Det er eleven si oppleving som er avgjerande om eleven har det trygt og godt. Dette gjeld både i skulen, i skulefritidsordninga og leksehjelptilbod.

2.3 Opplæringslova § 9a-3, nulltoleranse og systematisk arbeid.

«Skulen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skulen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller medhald av kapitelet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort».

Skulen arbeider førebyggjande ved at det er felles reglar som gjeld på alle arenaer på skulen. Elevane har kontaktlærarsamtalar kvart halvår der dei blir spurta om korleis dei opplev skulekvardagen. Forsand skule har logg der elevane skriv korleis dei opplev skulekvardagen. Kvar haust har elevane frå 5.-10. klasse elevundersøking frå Udir.

2.4 Opplæringslova §9a-4, aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skudemiljø.

«Alle som arbeidar på skulen, skal følgje med på at elevane har eit trygt og godt skudemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg. Alle som arbeidar på skulen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skudemiljø...»

På Forsand skule har alle vaksne (uansett stilling) plikt til å varsle rektor ved mistanke om uønskt framferd blant elevane. Det er ei aktivitetsplikt i det elevar sjølve, foreldre eller tilsette på skulen seier noko om at ein elev ikkje føler seg trygg. Kontaktlærar har plikt til å hente inn informasjon om saka. Rektor pliktar,

innan 5 virkedagar, å utarbeide aktivitetsplan etter forvaltningslova. Føresette kan gå direkte til fylkesmannen om dei meiner at skulen ikkje tek i vare aktivitetsplikta.

2.5 Opplæringslova §9 A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenker ein elev

Dersom ein som arbeider på skulen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skulen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

3. Skulemiljøarbeid

Forsand skule tek sikte på å øve opp ferdigheter som empati, impulskontroll, problemløysing og sinnemeistring. Miljøarbeidet er omfattande og grip inn i skulen sin kvar dag, livet i klasseromma og i elevflokkene. Skulemiljørabedet vil prega skulen som sosialt system. Lærarane har ikkje berre ansvar for undervisning, men og for det sosiale miljøet i skulen.

Alle trinn skal arbeide med å lære/hugse reglar for positiv åtferd ved starten av kvart skuleår. Dette gjeld ordensreglar, klasseromreglar og dei 10 standardane for godt skulemiljø. Reglane vert repeteert ved behov. Dei same reglane for åtferd gjeld for leksehjelp.

Skulen arbeider kontinuerleg for å betre rutinane ved handtering av uønskt åtferd. Negativ åtferd på skulen som fører til konsekvens skal registrerast. Skulen drøfter og utarbeider tiltak, og involverer føresette om uønskt åtferd ikkje tek slutt. Moglege konsekvensar er forklart i ordensreglementet, det kan også bli gjort avtale med føresette om konsekvensar.

3.1 Klasserommet

I tillegg til fellesreglar, vil klasseromreglar vere med på å redusere uønskt åtferd i klasserommet. Alle trinn bruker tid på å arbeide med det psykososiale miljøet i klassen. (Sjå vedlegg)

3.2 SFO og leksehjelp

Elevane i SFO har eit eige reglement som er å finne på heimesida vår. Dei vaksne i SFO har ansvar for å synleggjere og snakke med borna om desse reglane.

Elevar som tek i mot leksehjelp skal følgje dei same reglane som gjeld resten av skulen.

4. Mobbesaker

4.1 Rutinar som kan avdekkje at nokon blir mobba

Kva	Når	Korleis	Ansvar
Utdanningsdirektoratet si elevundersøking	Haust	Digitalt	Rektor og Kontaktlærar
Spekter kartleggingsverktøy	Haust og vår, og ved behov	Digitalt	Kontaktlærar, Sosiallærar
God vaksendekning i friminutta	Heile skuleåret		Personalet og leiinga ved skulen
Elevsamtalar	Kontinuerleg	Eine- og gruppесamtalar	Kontaktlærar
Tett kontakt mellom tilsette og elevar	Ved behov, kontinuerleg	I det daglege arbeidet	Sosiallærar, Helsejukepleiar, Kontaktlærar, Miljøarbeidarar

4.2 Ansvar og meldeplikt

Kven	Når	Kva
Tilsette i skulen og kommunen	Kontinuerleg	<ul style="list-style-type: none"> • Ver vakne for signal som kan tyde på at elevar blir plaga/erta • Ver særleg merksam ovanfor elevar som ofte kjem i konflikt og elevar som går åleine • Plikt til å gripe inn og undersøkje saka når de blir merksam på elevar som blir plaga eller erta • Melde frå til kontaktlærar og rektor ved mistanke om mobbing og/eller krenkjande åtferd
Elevar	Kontinuerleg	<ul style="list-style-type: none"> • Sei i frå til vaksne på skulen eller heime viss de ser ein medelev blir erta eller plaga

		<ul style="list-style-type: none"> • Elevar som blir plaga/mobba blir oppmoda til å seie frå til kontaktlærar, heime eller ein annan trygg vaksen
Foreldre	Kontinuerleg	<ul style="list-style-type: none"> • Oppmodas til å melde frå til skulen om mobbing, og til å gripe inn når de ser barn bli utsett for uønska åtferd

4.3 Prosedyrar i ei mobbesak

Kva	Korleis	Kven
Innhente informasjon og dokumentasjon	Observasjon og samtalar	Alle tilsette, elevar og føresette. Kontaktlærar har overordna ansvar, men kan be sosiallærar om hjelp
Informasjon til rektor	Munnleg og skriftleg	Kontaktlærar
Samtalar med den som vert mobba	<ul style="list-style-type: none"> • Kartleggje • Støtte • Avtale oppfølging 	Kontaktlærar og/eller eventuelt andre som den utsette er trygg på.
Aktivitetsplan	<ul style="list-style-type: none"> - Kontaktlærar skriv ein aktivitetsplan, i løpet av 5 virkedagar, som rektor skriv under og godkjenner. Aktivitetsplan skal fortelje korleis tiltak skal gjennomførast. - Den utsette og føresette skal informerast. -Rektor har samtale med elev. 	Kontaktlærar, Rektor og eventuelt Sosiallærar
Samtale med mobbar Viss fleire mobbarar er involvert, ha individuelle samtalar med desse. Mobbarane må ikkje få «samsnakkast» før samtalens.	<p>Strategi 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konfrontere plagaren med alvoret i situasjonen - Ikkje gå i diskusjon - Få eleven til å ta avstand frå mobbinga - Få eleven til å forplikte seg til positiv åtferd ovanfor den utsette 	Kontaktlærar, Rektor, eventuelt Sosiallærar

	<i>Skriftlege notat!</i>	
Informere føresette	Ved mistanke om mobbing skal føresette kontaktast straks etter første møte med mobbar/den utsette	Kontaktlærar etter drøfting med leiing/rektor
Evaluering	Det skal stå på aktivitetsplan når den skal evaluerast. Då skal føresette og den utsette kallas inn til evalueringsmøte eller telefonmøte.	Rektor, kontaktlærar og sosiallærar.
<i>HUGS: Alt må dokumenterast og loggførast med dato inne på sensitiv sone under mappa «Aktivitetsplan».</i>		

4.4 Rutinar for å sikre god dokumentasjon

Kvar mobbesak skal dokumenterast med ein aktivitetsplan. *Hendingar, kontrakt, oppfølgingsplan, telefonsamtaler med føresette, elevsamtalar og møtereferat skal skrifteleggjerast og oppbevarast i elevmappa til både mobbar og den utsette.*

Rutinar i høve til meldingar etter kapittel 9a i opplæringslova:

1. Føresette eller elev meldar frå til skulen
2. Det blir satt i gang ei undersøking
3. Kontaktlærar drøfter saka med elev, føresette og leiinga
4. Aktivitetsplan blir laga og tiltak sette i gong.
5. Aktivitetsplan skal evaluerast etter ei gitt tid og det blir drøfta om saka skal endre tiltak pga. manglande endring eller om saka skal avsluttast pga. positivt resultat.

Rektor er ansvarleg for at prosedyrane blir kjent og brukta av dei tilsette i skulen.

5. Oppsummering og avslutning

Denne sosialplanen er basert på opplæringslova og Forsand skule sin visjon frå 2017. **Planen skal vere eit levande dokument som skal endrast i takt med at skulen utviklar seg.** Alle tilsette har ansvar for å setje seg inn i dei planar og dokument som til ei kvar tid gjeld, og som det blir referert til i denne planen. Alle tilsette i skulen har ansvar for å melde frå om endringar eller justeringar som bør gjerast. Ved å endre planen i samsvar med behov som oppstår eller fell bort, er intensjonen er at denne planen skal fungere som arbeidsreiskap i det daglege.

Forsand skule, 22.01.2019

Årshjul og Idébank for psykososialt miljø

1. – 4. klasse småskulen

1. Klasse	Ansvar	Når
Samling – La elevane få formidle tankar og opplevingar til kvarandre. Dette er også arena for påminning om reglar og rutinar, og me tek opp ting som har skjedd.	Kontaktlærar	Fleire gonger i veka
Fadderordning	Kontaktlærar i 1. og 6. klasse	Skulestart
Tur i lokalmiljø	Kontaktlærar	Ein gong i månaden
Definisjon av mobbing og begrepsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Noko etter skulestart
Elevsamtal med «skolegårdundersøkelse»	Kontaktlærar	2 gonger i året
Sosiale mål på vekeplanen	Kontaktlærar	Kvar veke
Klasseregler. Fokus på korleis me skal vera mot kvarandre	Kontaktlærar	Skulestart og repetisjon
Sosialt samvær	Føresette	Haust og vår
Vennegruppe (frivillig)	Føresette	Når det passer
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamnleg
2. Klasse	Ansvar	Når
Samling – La elevane få formidle tankar og opplevingar til kvarandre. Dette er også arena for påminning om reglar og rutinar, og me tek opp ting som har skjedd.	Kontaktlærar	Fleire gonger i veka
Definisjon av mobbing og begrepsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Noko etter skulestart
Elevsamtal med «skolegårdundersøkelse»	Kontaktlærar	2 gonger i året
Sosiale mål på vekeplanen	Kontaktlærar	Kvar veke
Klasseregler. Fokus på korleis me skal vera mot kvarandre	Kontaktlærar	Skulestart og repetisjon
Sosialt samvær	Føresette	Haust og vår
Vennegruppe (frivillig)	Føresette	Når det passar
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamnleg
3. Klasse	Ansvar	Når
Definisjon av mobbing og begrepsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Noko etter skulestart
Elevsamtal med «skolegårdundersøkelse»	Kontaktlærar	2 gonger i året

Sosiale mål på vekeplanen	Kontaktlærar	Kvar veke
Klassereglar. Fokus på korleis me skal vera mot kvarandre	Kontaktlærar	Skulestart og repetisjon
Sosialt samvær	Føresette	Haust og vår
Vennegruppe (frivillig)	Føresette	Når det passar
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamnleg
4. Klasse	Ansvar	Når
Definisjon av mobbing og begrepsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Noko etter skulestart
Elevsamttale	Kontaktlærar	2 gonger i året
Sosiale mål på vekeplanen	Kontaktlærar	Kvar veke
Klassereglar. Fokus på korleis me skal vera mot kvarandre	Kontaktlærar	Skulestart og repetisjon
Sosialt samvær	Føresette	Haust og vår
Vennegruppe (frivillig)	Føresette	Når det passar
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamnleg
Felles aktiviteter på tvers av trinna	Ansvar	Når
Fellestur	Avdelinga	Haust
Fellessamlingar	Avdelinga	1 gong pr. månad
Juletur	Avdelinga	Desember
Aktivitetsdag for 1. – 3. trinn	4. trinn	Vår
Matematikkens dag	Avdelinga	Vår
Elevråd	Kontaktlærar og Sosiallærar	Kvar månad
Beat the street	Sosiallærar	18.9.19-30.10.19
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamleg
Dag for psykisk helse	Sosiallærar og avdeling	Oktober
Idébank for å fremje psykososialt miljø i småskulen	Ansvar	Når
Dette er idear til opplegg som kan passe ulike tema og som bør brukas ulikt med jamne mellomrom.	Kontaktlærar, faglærar eller assistent.	
<i>Det er mitt val 1 (2 i fjerde klasse) – oppgåver til sosial kompetanse til grupper eller enkeltelevar.</i>		
<i>Youth Quick Play – praktiske oppgåver som famnar samarbeid, relasjonar, kreativitet, problemløysing, kommunikasjon ect.</i>		

<p><i>Steg for steg</i> – oppgåver basert på bilete av ulike følelsar</p> <p>«Huset» - har tema som miljøbevisst, skapande emne, sosial tilpassing, inkluderande, fagleg meistring, omsorg, toleranse og hjelpsam.</p> <p>«Hei» spelet – Eit brettspel som hjelpt elevar til å uttrykkje følelsar, tørre å snakke om følelsar, kjenne att følelsar. Kan spelast i små grupper eller med berre ein elev og vaksen.</p>
<p><i>Nettsider:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - http://web2.gyldendal.no/salaby/amnesty/ - http://uni.no/nb/uni-helse/rkbu-vest/filmer-1/ - http://nrksuper.no/serie/vaere-venner/MSUI21004211/sesong-1/episode-1 - www.reddbarna.no - www.barneombudet.no - http://nrksuper.no/super/blog/se-film-om-mobbing-alene-mot-alt/ (4. klasse) - https://tv.nrk.no/serie/eglemeagle - http://tv.nrksuper.no/serie/min-venn-marlon - https://www.cactusnettverk.no/pedagogiske-videoermateriell/ - «Være venner» på nrk.super <p>http://www.laringsmiljosenteret.uis.no/skole/mobbing/filmer</p>
<p><i>Mobberingen</i> – Må tilpassast etter alder</p>
<p><i>Songar</i> – «Stopp! Ikkje mobb!»</p>
<p><i>Litteratur som fremjar haldningar mot mobbing</i></p>
<p><i>Vold og seksuelle overgrep mot barn:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - http://jegvilvite.no/ - https://www.reddbarna.no/jegerher/verktoy/historier-fra-virkeligheten - http://brisenter.org/fagstoff/undervisningsopplegget-du-kan-snakke-med-meg <p>http://brisenter.org/fagstoff/undervisningsopplegget-du-kan-snakke-med-meg (undervisningsmateriell)</p>

5. – 7. klasse mellomtrinnet

5. Klasse	Ansvar	Når
Klassemøte	Kontaktlærar	Minimum ein gong i månaden
Individuelle samtalar	Kontaktlærar eventuelt sosiallærar	Etter behov
Elevsamttale	Kontaktlærar	2 gonger pr. år
Sosiale mål på vekeplan	Kontaktlærar	Kvar veke
Logg	Kontaktlærar	Jamleg
Leirskule til Bolten	Kontaktlærar	Vår
Hemmeleg ven (bør bli vurdert ut i frå størrelse på klasse)	Kontaktlærar eller BUA	To periodar pr. år
Tema frå «Det er mitt val» eller frå idébank -Kap. 1 Utvikling av klassemiljø -Kap. 2 Sampsel og følelsar	Kontaktlærar	Som bolkar, fleire gonger i året
Nettvett	Kontaktlærar	Haust og ved behov
Definisjon av mobbing og begrepsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Haust og repetisjon
Gjennomgang av felles standardar	Kontaktlærar	Haust og Vår
Sosialt samvær	Føresette	Haust og vår
Vennegrupper (frivillig)	Føresette	Når det passar
Elevundersøkinga	Kontaktlærar	Haust og vår
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamleg
6. Klasse	Ansvar	Når
Klassemøte	Kontaktlærar	Minimum ein gong i månaden
Individualle samtalar	Kontaktlærar eventuelt sos.lærar	Etter behov
Elevsamttale	Kontaktlærar	2 gonger pr. år
Fadderordning	Kontaktlærar 1. og 6. klasse	Skulestart
Sosiale mål på vekeplan	Kontaktlærar	Kvar veke
Definisjon av mobbing og begrepsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Haust og repetisjon
Gjennomgang av felles standardar	Kontaktlærar	Haust og Vår
Logg	Kontaktlærar	Jamleg
Hemeleg ven (bør bli vurdert ut i frå størrelse på klasse)	Kontaktlærar eller BUA	To periodar pr. år

Leirskule til Bakken	Kontaktlærar	Vår
Nettvett	Kontaktlærar	Haust og ved behov
Tema frå «Det er mitt val» eller idébank -Kap. 3 Relasjonar -Kap. 4 Kritisk tenking	Kontaktlærar	Som bolkar, fleire gonger i året
Film + opplegg om mobbing: «Lekende lett»	Kontaktlærar	Haust
Sosialt samvær	Føresette	Haust og vår
Elevundersøkinga	Kontaktlærar	Haust og vår
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamleg
7. Klasse	Ansvar	Når
Klassemøte	Kontaktlærar	Minimum ein gong i månaden
Individuelle samtalar	Kontaktlærar eventuelt sosiallærar	Etter behov
Elevsamttale	Kontaktlærar	2 gonger pr. år
Sosiale på vekeplan	Kontaktlærar	Kvar veke
Definisjon av mobbing og begrepsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Haust og repetisjon
Gjennomgang av felles standardar	Kontaktlærar	Haust og vår
Logg	Kontaktlærar	Jamleg
Hemmeleg ven (bør bli vurdert ut i frå størrelse på klasse)	Kontaktlærar eller BUA	To periodar pr. år
Leirskule til Gullingen	Kontaktlærar	Vår
Film + opplegg om mobbing: Barnevakten sine filmar om digital mobbing	Kontaktlærar	Haust
Nettvett	Kontaktlærar	Haust
Tema frå «Det er mitt val» eller idébank -Kap. 1 Utvikling av klassemiljø -Kap. 5 -Kap. 6	Kontaktlærar	Som bolkar, fleire gonger i året
Sosial kveld	Føresette	Haust og vår
Politiet kjem og snakkar om nettvert og rus	Administrasjon	Haust
Elevundersøkinga	Kontaktlærar	Haust og vår
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamleg
Felles aktiviteter på tvers av trinna	Ansvar	Når
Fellestur	Avdelinga	Haust
Fellesaktivitetar før jul og sommaren	Avdelinga	Haust og vår
Matematikkens dag	Avdelinga	Vår
Karneval	Avdelinga	Siste dag før vinterferien
Elevråd	Kontaktlærar og sosiallærar	Ein gong pr. månad
Beat the street	Sosiallærar	18.9.19-30.10.19

Dag for psykisk helse	Sosiallærar og avdeling	Oktober
Idébank for å fremje psykososialt miljø på mellomtrinnet	Ansvar	Når
Dette er idear til opplegg som kan passe ulike tema og som bør brukas ulikt med jamne mellomrom.	Kontaktlærar, faglærar eller assistent.	
<i>Det er mitt val 2 – oppgåver til sosial kompetanse til grupper eller enkeltelevar</i>		
<i>Youth Quick Play – Praktiske oppgåver som famnar samarbeid, relasjonar, kreativitet, problemløysing, kommunikasjon etc.</i>		
<i>«Hei» spelet – Eit brettspel som hjelpt elevar til å uttrykkje følelsar, tørre å snakke om følelsar, kjenne att følelsar. Kan spelast i små grupper eller med berre ein elev og vaksen.</i>		
Nettsider:		
<ul style="list-style-type: none"> - http://web2.gyldental.no/salaby/amnesty/ - http://uni.no/nb/uni-helse/rkbu-vest/filmer-1/ - http://nrksuper.no/serie/vaere-venner/MSUI21004211/sesong-1/episode-1 - www.youtube.com Musikkvideoar med ulike bodskap som kan diskuterast i klassane. - www.reddbarna.no - https://www.ung.no/mobbing/ - www.barneombudet.no - https://www.hjelptilhjelp.no/filmer/filmer-om-mobbing-og-atferdsvansker - http://nrksuper.no/super/blog/se-film-om-mobbing-alene-mot-alt/ - https://www.cactusnettverk.no/pedagogiske-videoermateriell/ 		
Mobberingen: Må tilpassast etter alder		
Nettvett:		
<ul style="list-style-type: none"> - https://www.medietilsynet.no/barn-og-medier/nettmobbing/#anchor_5863 - https://brukhue.com/ - All&field_tema_til_video_target_id=59%7C60&field_teksting_tid>All">http://www.dubestemmer.no/filmer?field_alderstrinn_til_video_tid>All&field_tema_til_video_target_id=59%7C60&field_teksting_tid>All 		
Vold og seksuelle overgrep:		
<ul style="list-style-type: none"> - https://www.reddbarna.no/jegerher/verktoy/historier-fra-virkeligheten - http://brisenter.org/fagstoff/undervisningsopplegget-du-kan-snakke-med-meg (undervisningsopplegg) 		

8. – 10. klasse Ungdomstrinnet

8. klasse	Ansvar	Når
Klassemøte om mobberelaterte tema	Kontaktlærar	Minimum ein gong i månaden
Elevsamtalar	Kontaktlærar	2 gonger pr. år
Definisjon av mobbing og begrepsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Haust og vår
Film eller tekst med oppgåver (mobberelatert)	Kontaktlærar	Haust/vinter
Mobbesirkelen	Kontaktlærar	Haust og vår
Individuelle samtalar	Kontaktlærar eventuelt sosiallærar	Etter behov
Gjennomgang av felles standardar	Kontaktlærar	Haust og vår
Logg	kontaktlærar	Omtrent ein gong pr. mnd.
Nettvett	Kontaktlærar	Haust
Politiet kjem og snakkar om nettvett og rus	Administrasjon	Haust
Telttur Vinddalen - Flørli	Kontaktlærar	Annakvar år
Sosial kveld	Føresette	Haust og vår
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamleg
Elevundersøkinga	Kontaktlærar	Haust og vår
9. Klasse	Ansvar	Når
Klassemøte om mobberelaterte tema	Kontaktlærar	Minimum ein gong i månaden
Elevsamtale	Kontaktlærar	2 gonger pr. år
Definisjon av mobbing og omgrevsavklaring mobbing/erting	Kontaktlærar	Haust og vår
Film eller tekst med oppgåver (mobberelatert)	Kontaktlærar	Haust/vinter
Mobbesirkelen	Kontaktlærar	Haust og vår
Individuelle samtalar	Kontaktlærar eventuelt sosiallærar	Etter behov
Gjennomgang av felles standard	Kontaktlærar	Haust og vår

Logg	kontaktlærar	Annakvar veke
Nettvett	Kontaktlærar	Haust
Politiet kjem og snakkar om nettvett og rus	Administrasjon	Haust
Dugnadsarbeid til 10.-klasseseturen	Føresette	Haust og vår
Telttur Vinddalen - Flørli	Kontaktlærar	Annakvar år
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamleg
Elevundersøkinga	Kontaktlærar	Haust og vår
10. Klasse	Ansvar	Når
Klassemøte om mobberelaterte tema	Kontaktlærar	Minimum ein gong i månaden
Elevsamttale	Kontaktlærar	2 gonger pr. år
Film eller tekst med oppgåver (mobberelatert)	Kontaktlærar	Haust/vin ter
Mobbesirkelen	Kontaktlærar	Haust og vår
Individuelle samtalar	Kontaktlærar eventuelt sosiallærar	Etter behov
Gjennomgang av felles standard	kontaktlærar	Haust og vår
Logg	Kontaktlærar	Annakvar veke
Nettvett	Kontaktlærar	Haust
Politiet kjem og snakkar om nettvett og rus	Administrasjon	Haust
Sosial kveld før vinterferien	Føresette	Vinter
Klassesetur	Føresette	Haust
Dembra	Kontaktlærar og faglærarar	Jamleg
Elevundersøkinga	Kontaktlærar	Haust og vår
Fellesaktivitetar på tvers av trinna	Ansvar	Når
Fellestur	Avdelinga	Haust
Sosial kveld før jul	Avdelinga	Desembe r
Elevråd	Kontaktlærar og sosiallærar	Ein gong pr. månad
Dag for psykisk helse	Sosiallærar og avdeling	Oktober
Idébank for å fremje psykososialt miljø på ungdomstrinnet	Ansvar	Når
Dette er idear til opplegg som kan passe ulike tema og som bør brukas ulikt med jamne mellomrom.	Kontaktlærarar, faglærarar eller assistent.	

<p><i>Det er mitt val 3 – oppgåver til sosial kompetanse til grupper eller enkeltelevar</i></p>	
<p><i>Youth Quick Play – Praktiske oppgåver som famnar samarbeid, relasjonar, kreativitet, problemløysing, kommunikasjon etc.</i></p>	
<p><i>«Hei» spelet – Eit brettspel som hjelpt elevar til å uttrykkje følelsar, tørre å snakke om følelsar, kjenne att følelsar. Kan spelast i små grupper eller med berre ein elev og vaksen.</i></p>	
<p><i>Nettsider:</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> - http://web2.gyldendal.no/salaby/amnesty/ - http://uni.no/nb/uni-helse/rkbu-vest/filmer-1/ - http://nrksuper.no/serie/vaere-venner/MSUI21004211/sesong-1/episode-1 - www.youtube.com Musikkvideoar med ulike bodskap som kan diskuterast i klassane. - www.reddbarna.no - https://www.sommerfugleffekten.no/undervisningsrommet - https://www.ung.no/mobbing/ - www.barneombudet.no - https://www.hjelptilhjelp.no/filmer/filmer-om-mobbing-og-atferdsvansker - https://www.cactusnettverk.no/pedagogiske-videoermateriell/ 	
<p><i>Nettvett:</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> - https://www.medietilsynet.no/barn-og-medier/nettmobbing/#anchor_5863 - https://brukhue.com/ - All&field_tema_til_video_target_id=59%7C60&fi_eld_teksting_tid>All">http://www.dubestemmer.no/filmer?field_alderstrinn_til_video_tid>All&field_tema_til_video_target_id=59%7C60&fi_eld_teksting_tid>All 	
<p><i>Vold og seksuelle overgrep:</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> - https://www.reddbarna.no/jegerher/verktoy/historier-fra-virkeligheten - (undervisningsmateriell) 	
<p><i>Psykisk helse:</i></p>	
<p>«Alle har en psykisk helse» - Perm med prosjektarbeid delt inn i 8., 9. og 10. klasse</p>	
<p><i>Rasisme, fordommar, m.m.</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> - http://dembra.no/laeringsressurser/ 	

1. – 10. klasse Heile skulen

1. – 10. klasse	Ansvar	Når
Skulefest	Alle avdelingar og leiinga	Annakvar vår
Psykisk helsedag	Sosiallærar	Kwart år, oktober